

Interessos comuns

Enric TARRADO i VIVES

Andorra es troba avui davant d'un repte històric del qual dependrà el seu futur com a país. Un repte que segurament el pot modificar tant en el vessant econòmic com en el social.

Andorra inicia oficialment aquest acostament a la Unió Europea l'any 2009 amb el govern d'Albert Pintat. Successivament, els governs posteriors han anat fent passos per trobar una via d'acord per poder participar d'aquest gran mercat que és la Unió Europea i que representa més de 500 milions de persones.

Andorra ha de negociar la seva participació i el seu accés al mercat únic de la Unió Europea. El país no es pot quedar al marge del que avui representa la forma de viure i de treballar de la majoria de la societat europea. Andorra ha de fer part d'alguna manera d'aquesta associació de països. Hi hem de participar i estic convençut que no hem d'esperar molt de temps.

Hem de tenir clar que la Unió Europea és un gegant que dicta les seves normes, les quals els associats segueixen. Els països no associats s'hauran d'adaptar a la Unió Europea si volen seguir treballant-hi. És al meu entendre molt important agafar una posició proactiva i anar al davant per buscar solucions i acords al més avantatjós possible per als interessos del país.

La història recent de les relacions entre la Unió Europea i Andorra demostra que si no s'actua de manera proactiva acabem aplicant la legislació de la UE sense obtenir-ne cap contrapartida. El fet de negociar amb anterioritat i sense estar forçat per a esdeveniments d'última hora facilita les relacions entre les parts, ajuda a trobar contrapartides que convinguin a les dues parts i també, segur, crea un clima de confiança difícil de tenir en cas d'actuar amb obligatorietat. Per aquest motiu, és important que Andorra pugui participar en els treballs preparatoris a l'elaboració dels nous actes legislatius de la UE a fi de fer sentir la seva veu.

Com tots sabem, Andorra es troba en aquests moments, juntament amb San Marino i Mònaco, negociant un acord d'associació amb la Unió Europea. Per tant, Andorra, Mònaco i San Marino hauran de defensar els seus interessos nacionals en el marc d'una negociació amb diferents estats implicats i on s'hauran de trobar interessos comuns.

Altres petits estats, com Liechtenstein, han trobat una forma d'acord amb la Unió Europea, que en aquest cas passa per l'espai econòmic europeu (opció que Andorra, San Marino i Mònaco havien estudiat però que va ser descartada per la Comissió en un informe del novembre del 2013).

Altres, com Malta o Xipre, s'han adherit plenament a la Unió Europea.

Amb això no vull dir en cap cas que Andorra, San Marino i Mònaco vagin tard per negociar amb la Unió Europea.

Els tres petits estats ja tenen cada un d'ells diferents acords bilaterals firmats amb la Unió Europea i també amb diferents grans països de la Unió. Val a dir, a més, que les legislacions que han anat aprovant darrerament els tres petits estats s'han fet pensant en l'adaptació a les normes elaborades per la Unió Europea –per tant, homologables–. Andorra, San Marino i Mònaco podem dir que tenen preocupacions compartides, tant pel que fa al desenvolupament de les seves economies com per al benestar dels seus ciutadans. De ben segur que cadascun dels tres petits estats té les seves especificitats, però tenen punts de vista similars pel que fa al seu encaix al mercat únic. Els tres petits estats, coneixedors de la importància de la situació, són conscients que la Unió Europea vol negociar un marc institucional comú acompanyat de protocols específics per a cadascun dels estats que tindran en compte les seves particularitats (com ho preveu la declaració 3 en l'article 8 del tractat de la UE).

Podem assistir avui a una conscienciació de cada estat perquè aquesta negociació arribi a bon port. Anar junts Andorra, San Marino i Mònaco a aquesta negociació és sens dubte un avantatge per a cada un. El fet de poder exposar conjuntament en el mateix moment problemes i neguits similars conscienciarà l'interlocutor de la importància que poden tenir certs temes per a un país petit, per exemple la lliure circulació de persones. Els tres petits estats haurem de demanar adaptacions i el fet de veure repetida la mateixa problemàtica en cada un d'ells pot facilitar el desbloqueig d'un punt de la negociació.

Aquesta negociació canviarà el futur dels ciutadans del tres petits estats. Nous compromisos, noves obligacions envers la Unió Europea (adaptació a les disposicions europees), però també, el més important, nous avantatges que de ben segur dinamitzaran les economies dels tres petits estats (accés al mercat únic tant pel vessant econòmic com pel vessant social).

En relació amb la magnitud del treball i als recursos que comporta assumir totes les directives vingudes de la Unió Europea, el precedent de Liechtenstein, un altre estat de petita dimensió, ha demostrat que no és impossible. Personalment no veig cap motiu que si ho fa Liechtenstein no ho puguin fer la resta de petits estats.

Realment crec que Andorra, San Marino i Mònaco tenim interessos comuns inherents a la dimensió dels nostres països, a la seva reduïda població, a la nostra situació geogràfica i al fet de compartir valors comuns amb la UE (democràcia, imperi del dret i dels drets humans...)

Tots tres tenim clar que no podem quedar-nos aïllats de l'entorn més pròxim, que és la Unió Europea (els tres estem a Europa). Tenim clar, també, que en una economia cada vegada més globalitzada ens serà difícil subsistir. Tenim clar que ens cal donar facilitats als nostres joves, als nostres treballadors i als nostres empresaris perquè tinguin les mateixes oportunitats que la resta de ciutadans de la Unió Europea.

Aquests neguits han portat Andorra, San Marino i Mònaco a tenir una col·laboració molt estreta i amb constants contactes a primer nivell.

Crec realment que per a Andorra, San Marino i Mònaco anar junts a aquesta negociació és molt important. L'interlocutor s'adonarà que, ni que tinguem diferències d'idioma, de situació econòmica, de costums, etc., l'interès d'Andorra, de Mònaco i de San Marino és participar en el mercat únic, ja que com deia el Sr. Robert Schuman, ministre d'Afers Exteriors de França el 1950, "Europa no es farà de cop (...) es farà per realitzacions concretes que creïn una solidaritat de fet entre els seus membres".

Enric Tarrado i Vives,
ambaixador d'Andorra a Suïssa, Liechtenstein, San Marino, i Mònaco